

Hjälp med läxläsning

Återkommande lästester

Kunskap

Avskaffad barnfattigdom

Profilklasser i Tyresös skolor

Avgifter som inte stänger ute - avgiftsväxling

Satsning på kulturskolan

Mer tid för rektorn

*En effektiv kommun
2 lärare/klass första åren*

Närakut till Tyresö

Koll på investeringarna

Visionen om ett Tyresö som håller samman – med kunskap som ledstjärna

Samordnad upphandling

Campus Tyresö

Möjligheter för Tyresö

Vårdnadsbidraget avskaffas

Skolläkare

Anhörigstödet utvecklas

Söndagsöppet – på biblioteket och Petterboda

Tid för rektorer på skolorna

Närhet och tillgång till stranden

Öppenhet i beslutsfattandet

Mångfald i boendet och passivhus

Kulturhus

Sveriges bästa lärare

Max 14 barn i småbarnsgrupperna

400 sommarjobb

Sänkt arbetsgivaravgift för unga arbetslösa

*Bättre uppföljning av privata och
kommunala verksamheter*

Öppen polisstation

**Socialdemokraternas alternativ till kommunplan
2012-2014 för Tyresö kommun**

1. Ett Tyresö som ser

– som inte tittar bort

Vi anser att det är bra med en tydlig vision. Men tydlighet kräver också fokus utifrån de värderingar som vi vill ska prägla vårt samhälle. Därför föreslår vi nedanstående, som vi tycker är en bättre version än den föreslagna.

1. Att Tyresö kommunfullmäktige antar nedanstående förslag till Vision för Tyresö kommun 2030

a. Tyresö 2030 - fullt av utmaningar och möjligheter –

Tyresö är en kommun där man vill bo och leva i. Närhet till storstad, natur och arbetsmarknad lockar.

Mer än annat är Tyresö en kommun för barn och ungdomar. Kunskapsambitionerna präglar arbetet från förskola till högre utbildning. Genom ett individualiserat stöd klarar alla elever grundskolans kunskapsmål och mer därtill. Bildning är vägen till framgång och flertalet ungdomar väljer att studera vidare till högskola och universitet. Inget barn växer upp i fattigdom eller far illa. Genom fler i arbete, ett livslångt lärande och en politik för mindre klyftor håller Tyresö ihop.

De som vill bo i Tyresö har möjlighet till det genom en mångfald av boendeformer. Bostadsbyggandet tar sin utgångspunkt i höga miljökrav, där närheten till naturen och friskt vatten värnas. Att resa kollektivt är enkelt. Tvärförbindelser gör pendling på Södertörn enkelt och in till stan tar det max 30 minuter. Vi är en klimatneutral *och* Fairtrade kommun.

Tyresö är en attraktiv plats att leva i. Här möts människor i kultur, föreningar, entreprenörskap och stadsmiljö. Centrum är fritt från bilar men fullt av liv.

Kvaliteten i välfärden är hög. Tillgång till utbildning och omsorg begränsas inte av ekonomiska förutsättningar eller var man bor. Sjukvården är mitt i byn – ett exempel är närakuten. Människor i samverkan och social ekonomi, snarare än kortsiktiga ekonomiska vinstintressen, är en betydande del av välfärden.

Genom ett brett utbud av kommersiell och offentlig service samt föreningsliv är Tyresö den lilla staden med den stora medborgarandan.

Innehåll:

1. Ett Tyresö som ser	2
a. Tyresö 2030 - fullt av utmaningar och möjligheter –	2
Innehåll:.....	3
2. Men där är vi inte idag.....	4
a. En ny budgetprocess är välkommen	4
b. Stå upp för Tyresö – och en nationell politik som värnar kvaliteten i omsorgen och utbildningen.....	5
c. Tyresö kommun kan bli effektivare	6
d. Pengar på hög – eller investeringar i kunskap?.....	6
e. Höga förväntningar, målinriktad organisation och stark uppföljning	7
3. Ett lärande genom hela livet – höjda kunskapskrav	10
a. En skola i Sverigetopp	10
b. Ett program för ökad uppföljning och utvärdering	10
c. Tid och förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap	11
d. Kompensatoriska åtgärder ger likvärdig utbildning	11
e. En resursfördelning som hindrar panikbromsar	12
f. Ökad lärartäthet – mindre barngrupper – så att varje barn ses	12
g. Sveriges bästa pedagoger	13
h. Förstärkt skolhälsovården.....	13
i. Profilklasser – en tillgång för Tyresö	14
j. Lärande genom hela livet – Campus Tyresö.....	14
4. Vingar åt alla barn – minska barnfattigdomen	16
a. Sänkta avgifter för barn och ungdomar – stäng inte ute från fritid, kultur och omsorg.....	16
b. Stoppa utförsäkringarna – minska försörjningsstödet	17
c. Tyresö kan göra mer mot ungdomsarbetslösheten	17
d. Sommarjobb åt många fler – och behåll värdet av jobb.....	18
e. Bryt utvecklingen där alltför många barn far illa	18
5. Prio åt välfärdens viktigaste uppgifter – utbildning och omsorg.....	19
a. Vi stoppar avgiftschocken – omsorg efter behov inte efter plånbok.....	19
b. Vi stoppar ytterligare besparingar på äldreomsorgen.....	20
c. Förbättrad kvalitetsuppföljning – oavsett driftsform.....	21
6. Övriga budgetpåverkande insatser	21
7. Övriga beslut – uppdrag åt kommunstyrelsen	21
8. Ekonomisk redovisning.....	22
a. Besparingar	22
b. Reformerna och besparingar 2012 – sammanställning	25
c. Ökade statsbidrag / användning av reserv – fortsatt behandling	27
9. Synpunkter på – samt förslag till – kommungemensamma mål mm	28
10. Mål per Verksamhetsområde.....	29
11. Investeringsprogram	33

2. Men där är vi inte idag

Framför oss har vi tre avgörande uppgifter för att lyckas.

- **Kvaliteten i utbildningsväsendet måste efter år av bristande förutsättningar höjas.** Alla barn i Tyresö ska garanteras en förstklassig utbildning, som är konkurrenskraftig inte bara i Sverige utan även internationellt. Det behövs både investeringar i utbildning och en bättre styrning. Vi presenterar konkreta förslag i detta budgetalternativ. När mer än hälften av pojkarna vid en av Tyresö kommuns skolor i årskurs nio inte uppnår målen i läsförståelse måste man våga medge skolpolitikens misslyckande. Det är själva förutsättningen för att kunna göra om och göra rätt.
- **Inte ett barn ska behöva växa upp med fattigdomens begränsningar.** Det handlar om att låta alla barn få leva de inneboende möjligheter de föds med. Att inte beröva något barn möjligheten att upptäcka, kunna och våga. När antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd ökar för varje år, så är det ett misslyckande som kräver större insatser. Därför ska alla kommunala beslut inriktas på att minska barnfattigdom. Därför ska kultur och fritid inte stängas för dem som inte har råd. Fler föräldrar ska genom egen försörjning som ges av jobb eller utbildning kunna ge sina barn de möjligheter som vi tar för självklara. Vi presenterar även här konkreta förslag för minskad barnfattigdom, minskat bidragsberoende och för fler i egen försörjning.
- **En äldreomsorg som inte drabbas av neddragningar och där äldre har råd att använda sig av den.** Med den budget som majoriteten lägger finns en risk att äldreomsorgen i praktiken kommer att behöva genomföra besparingar och neddragningar. Samtidigt kommer flera hundra äldre och personer med funktionsnedsättning nu efter de höjda taxorna behöva fundera på om de har råd med omsorg. Vi tror att det går att klara kvaliteten genom tydliga prioriteringar. Därför vill vi effektivisera övrig verksamhet. Vi presenterar tydliga sådana förslag. Vi vill garantera att fler medborgare har råd att använda sig av omsorgen och insatser för barn och ungdomar. Därför föreslår vi en avgiftsväxling där vissa verksamheter avgiftsfinansieras fullt ut. Det resurstillskott detta innebär används till att hålla nere taxor i verksamheter som riktar sig mot barn och ungdomar och omsorg.

a. En ny budgetprocess är välkommen

Vi uppskattar en öppnare budgetprocess som majoriteten sjösatt efter valet. Vi tror genuint att Tyresö mår bättre av mer dialog och pragmatism. Den nya budgetprocessen skulle kunna göra ett sådant styre möjligt. Vi uppskattar också ambitionen att tidigare involvera nämnderna i beslutsprocessen. Det är både mer demokratiskt och skapar bättre förutsättningar för att få ett bättre beslutsunderlag där eventuella problem bättre kan förutses.

Eftersom vi i grunden uppskattar modellen – och eftersom vi vill påverka politiken – bidrar vi efter förmåga. Vi har från Socialdemokraterna löpande under processen gjort inspel om lämpliga åtgärder. Några av dem finns med i majoritetens förslag till budget.

Samtidigt är en styrmodell aldrig starkare än ambitionerna hos dem som ska bära och genomföra modellen. Därför kommer vi att värdera processen inte så mycket utifrån dess teoretiska möjligheter utan mer utifrån hur den tillämpas av majoriteten. Om det vid ena tillfället ska idkas samförstånd för att i nästa ögonblick av ideologiska skäl - och utan

föregående dialog eller analys - säljas ut bra fungerande kommunal verksamhet blir vårt intresse mindre. Ska det talas högtidligt och fint om att minska klyftor och fattigdom utan att låta det få någon påverkan på hur avgifterna sätts så påverkar det likaledes vårt intresse. Då blir det i längden ett ohållbart samarbete.

Ett problem är vidare att nämnderna/förvaltningarna inte gjort analyser av vad budgetramarna innebär i förhållande till målsättningarna. Risken är uppenbar att kommunfullmäktige beslutar om mål som givet den anslagna budgetramen kommer att bli nästintill omöjlig att genomföra. Likaså är det svårt att veta vad en noll-uppräknings av anslagen innebär för exempelvis socialtjänst, renhållning och föreningsliv. Vi tror att det går att göra effektivitetsvinster. Det är därför vi står bakom förslaget och det är därför vi under flera år argumenterat för en lägre uppräknings än den som inflationen motsvarar. Med den föreslagna ramen kommer dock knappast effektivitet räcka utan i många fall blir det tal om renodlade besparingskrav. Det hade varit bra att ha en analys innan beslutet. Nu kommer det istället att ske under hösten när nämnderna detaljbudgeterar. Om det då visar sig finnas stora problem kan det komma att innebära att fullmäktige behöver omdisponera medel mellan olika verksamhetsområden.

b. Stå upp för Tyresö – och en nationell politik som värnar kvaliteten i omsorgen och utbildningen.

I förslaget till kommunplan redovisas inte mindre än 14 olika regelförändringar som den sittande regeringen påfört kommunerna. I flertalet fall utan kompensation för de merkostnader som tillkommit. Det kanske tydligaste exemplet är utförsäkringarna från sjukkassan. Detta regeringsbeslut har hittills kostat (och det ökar fortfarande) Tyresö kommun mer än 7 miljoner bara i försörjningsstöd. Något som i praktiken får bäras av lägre ambitioner i skola och omsorg.

Samtidigt med detta ökar de demografiska utmaningarna för välfärden och kommunerna. En allt åldrande befolkning kräver mer service och omsorg. I stället för att försöka möta detta ökande behov med en bra verksamhet som finns till för dem som behöver den och som förebygger större omsorgsbehov väljer nu kommunledningen att försöka begränsa efterfrågan genom att maximera avgifterna.

Istället för att garantera välfärdens kvalitet har regeringen i praktiken minskat statsbidragen till kommunerna. Med undantag av valåret 2010 då det vräktes ut pengar till kommunerna, som i likhet med Tyresö Kommun ofta valde att lägga en stor del till ökad vinst och en mindre del till tillfälliga projekt, har statsbidragen tappat i reellt värde. Det är en avgörande orsak till att kommunen har ont om pengar samtidigt som vi ser rekordtillväxt i samhället i stort.

Det är ett resultat av att regeringen prioriterat skattesänkningar framför allt. Nu syns det i utebliven förmåga att göra nödvändiga investeringar i äldreomsorg och skola. Det är ingen tvekan om att Sverige behöver en ny nationell politik om vi ska kunna värna kvaliteten i välfärdens mest centrala delar.

Med anledning av att Tyresö nu antar budgeten på våren vet vi inte vad regeringen avser göra för välfärden och hur statsbidragen kommer utvecklas. Det är i det goda statsfinansiella läge som råder orimligt att tro att ens en sådan regering som den nuvarande helt ska kunna bortse från behoven i omsorgen och skolan. Därför redovisar vi i detta alternativ vad vi anser att en höjning av statsbidragen som rimligtvis måste beslutas om ska användas till.

c. Tyresö kommun kan bli effektivare

Även givet att staten bör hävda en politik som ger välfärden bra förutsättningar kan Tyresö kommun göra mycket själva. Vi har under hela mandatperioden presenterat tydliga besparingsförslag för att kunna höja kvaliteten, inte minst i skola och förskola. Varje år har besparingsförslagen avvisats med hänvisning till att de inte är möjliga att genomföra med så kort framförhållning. Nu har Moderaterna haft fyra år på sig för att genomföra besparingsförslagen och ännu har det i flertalet fall hänt lite eller ingenting. Därmed har inte heller nödvändiga resurser för att förstärka skolan och omsorgen frigjorts.

I år har majoriteten ändå valt att anamma det som varit en självklarhet för oss sedan 2007 – att det är orimligt att fullt ut kompensera alla förvaltningar för pris- och löneökningar. Den princip man tidigare använt innebär med ett naturligt effektiviseringsarbete att vinsterna av detta arbete inte används till de områden som är politiskt prioriterade. Vi välkomnar att det nu blir en tydligare prioritet i detta.

Likväl återstår mycket av arbetet för att kommunen ska bli effektivare och mer fokuserad på att höja kvaliteten i omsorg och utbildning. Därför är det sorgligt att majoriteten efter flera års påpekanden från oss (med konkreta förslag) nu väljer att, istället för att presentera egna förslag, ge ett uppdrag till kommundirektören att se över detta. Var detta det bästa man kunde prestera?

Därför föreslår vi nu – återigen – konkreta besparingsförslag om drygt 17 miljoner kronor för att kunna stärka kvaliteten i skola, vård och omsorg. Det handlar dels om rena besparingar, och i vissa fall avgiftshöjningar, men också om en effektivare och bättre användning av kommunens pengar. Dels handlar det om att inte tänka kortsiktigt. Att vänta med att investera i Centrumskolan har tvingat fram stora avskrivningar och fördyrande panikinvesteringar. Att inte bygga äldreboenden i tid har inneburit ett ökat behov av att köpa dyra tillfälliga platser.

Vi avvisar också en del kostnader som i majoritetens budget uppkommer på grund av en ideologiskt betingad vilja att privatisera så mycket som möjligt. Vi räknar med att kunna spara eller omdisponera personalresurser motsvarande 1 miljon som ett resultat av dessa åtgärder.

d. Pengar på hög – eller investeringar i kunskap?

En sen, men positiv, skatte- och kostnadsutjämningsprognos förbättrar kraftigt förutsättningarna för Tyresö kommun med mer än 35 miljoner kronor. Därigenom uppnås resultatmålet (44 mkr) vilket är välkommet och bra. I övrigt används en mindre del av tillskottet till en liten ökning av revisionens anslag och en uppräknings av vuxenutbildningens anslag. Båda dessa insatser välkomnar vi.

Därutöver föreslår kommunstyrelsens majoritet att 26,1 miljoner ska reserveras till kommunstyrelsens förfogande för att möta diverse osäkra faktorer. Värderingen av hur och om dessa resurser ska användas ska göras efter den siste april – vilket innebär att en användning av dessa resurser i praktiken kommer att kunna användas först under hösten 2012.

Vi delar uppfattningen att det finns en del osäkra faktorer – vilket delvis är ett resultat av en tidigare lagd budgetprocess – men att lägga undan hela 26 miljoner (utöver överskottet om 44 miljoner) för eventuell användning under hösten 2012 är oklokt på gränsen till att betraktas som överbeskattning av medborgarna.

Majoriteten hävdar nu följande osäkerhetsfaktorer:

- Vinterväghållning och snöröjning varierar över åren – därför måste vi spara i ladorna om det blir ett snörikt år. Vi, Socialdemokrater, presenterar nedan hur vi anser att verksamheten ska organiseras som en resultatenheter vilket ger möjlighet att inom verksamheten balansera snörika och snöfattiga år mot varandra. Därigenom minskar behovet av reserver i varje enskilt budgetår.
- Osäkerheten om lönerörelsens utfall. Det är förvisso en riktig bedömning och för detta ändamål bör det finnas en reserv – även om det i sammanhanget är värt att notera att den uppräknings om 1,5 % som finns för större delen av kommunens verksamhet i budgetförslaget sannolikt rymmer hela eller stora delar av denna kostnad.
- Ökande efterfrågan på äldreomsorg. 2010 skedde en stor ökning av efterfrågan som 2011 kompenseras med 6 miljoner kronor. 2012 är denna kompensation i majoritetens förslag reducerad till 3 miljoner. Det är i våra ögon rimligare att redan från början ge rimliga förutsättningar till äldreomsorgen. Därigenom kan verksamheten redan från början behålla kvaliteten. Därigenom kan reserven minskas i motsvarande grad.
- Behov av försörjningsstöd kan öka. Det är en rimlig utgångspunkt. Inte minst med tanke på att försörjningsstödet ännu inte vänt nedåt. Budgeten är på en betydligt lägre nivå än vad det nuvarande kostnadsläget. Det är väldigt tveksamt om budgeten i detta avseende kommer att hålla. Eftersom försörjningsstödet är lagreglerat så riskerar socialtjänstens förebyggande arbete att drabbas. Vi ser redan den utvecklingen i Socialnämndens verksamhet. Vi anser det kortsiktigt att vänta in neddragningar på det förebyggande arbetet och för en del av resurserna från reserven till detta ändamål.

När majoriteten nu vill behålla en betydligt större reserv än tidigare år, på hela 70 miljoner kronor (överskottet plus reserven), samtidigt som kvaliteten i skolan är allt för låg så är det en felaktig prioritering som rimligtvis bara kan handla om att försöka hålla tillbaka utgifter för att kommande år kunna sänka skatten. Vi anser det viktigare att stärka kvaliteten i skolan och förskolan och föreslår en sådan satsning som delvis finansieras av reserven. Eftersom vi förespråkar att snöröjningen organiseras som resultatenheter finns inte heller något logiskt skäl att bibehålla en så stor reserv.

Vi föreslår istället en reserv på drygt 13 miljoner kronor. När det gäller flera av de osäkerhetsfaktorer som kommunledningen nu anför finns det dessutom möjlighet att göra en tidigare avstämning. När det gäller kostnadsutvecklingen för äldreomsorg och individ/familjeomsorg kommer kommunen exempelvis att ha en bra bild redan i slutet av 2011. Därför finns det inte heller anledning att vänta till maj innan man värderar hur resterande del av reserven kan och ska användas.

e. Höga förväntningar, målinriktad organisation och stark uppföljning

Det är viktigt med tillräckliga ekonomiska resurser för att klara välfärdens kvalitet. Till syvende och sist handlar det om personer som ska göra jobbet. Samtidigt ska man inte underskatta värdet av en bra fungerande organisation. Det är exempelvis inom skolans värld väl dokumenterat att ett närvarande och aktivt pedagogiskt ledarskap spelar stor roll. Därför finns det anledning att självkritiskt granska hur Tyresö kommun fungerar. Organisationen har inte heller alltid formats med utgångspunkt i totalt fokus på verksamheternas krav. Ett exempel är skolans organisation där en granskning nyligen visade hur de biträdande rektorerna i stor utsträckning fått träda in som pedagogiska ledare när organisationen mer

formats utifrån ett kommunledningsperspektiv än utifrån skolornas, lärarnas och elevernas behov av närvarande rektorer.

Därtill har den borgerliga majoriteten bidragit med att dels tvångsprivatsera verksamheter av ideologiska skäl vilket tagit upp resurser som normalt skulle ha bidragit till att höja kvaliteten i kommunen.

Därför föreslår vi i denna budget åtta viktiga organisationsåtgärder för en kommun som höjer kvaliteten.

- Vi vill se ett mer aktivt uppföljningsarbete där bra ekonomiska förutsättningar kombineras med tydliga och höga kvalitetskrav. Som vi poängterat de senaste åren är en viktig del av detta att ett kvalitetskontor utanför respektive ämnesförvaltningen tillskapas. Tillsynen av privata verksamheter behöver skärpas – men det är lika självklart att man inte inom samma förvaltning ska vara granskare av den egna verksamheten. Något liknande skisseras nu i majoritetens förslag. Det är bra och vi välkomnar det. Samtidigt finns det mycket otydlighet kvar i majoritetens förslag – däribland om utvärderingen ska föras från förvaltningarna till kvalitetskontoret. Till dess vi sett mer av det konkreta innehållet vidhåller vi vårt förslag.
- Organisationen ska ta sin utgångspunkt i verksamheternas behov – inte i kommunens behov av central kontroll. Först och viktigast är att organisera om skolverksamheten så att rektorerna får mer tid på skolorna. Det handlar både om resurser som avlastar rektorer administrativa uppgifter men också om att ledningsgruppen på förvaltningsnivå måste organiseras på annat sätt.
- Ideologiskt betingade arbetsuppgifter som kräver resurser och tid avbryts och resurserna förs över i praktiskt kvalitetsarbete ute i verksamheterna.
- Ekonomiska styrmodeller ändras för att skapa mer välfungerande system. Ett sådant inslag är att pengsystemen kompletteras med en tröghet som innebär att verksamheter får tid till omställning när exempelvis elevflöden ändras snabbt.
- Kontrollen av stora investeringsprojekt behöver förbättras. Utvecklingen med skenande kostnader som uppstått vid flera av kommunens stora investeringsprojekt nyligen måste brytas. En del av förklaringen ligger sannolikt i bristfällig förankring och analys innan projekten sjösätts samt en politisk vilja att snabbt visa på fina resultat/byggnader (båda delarna gäller för Nyboda skola) – men även bristande förmåga att ompröva under resans gång påverkar. Därför föreslår vi att kommunstyrelsen tillsätter en parlamentariskt sammansatt investeringskommitté för varje större (över 50 miljoner kronor) nytt projekt som får i uppdrag att följa upp och inför varje kommunstyrelse åiterrapportera händelseutvecklingen.
- Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utarbeta ett system som tydligt ökar efterlevnaden av ingångna upphandlingsavtal i syfte att minska kommunens kostnader.
- Att kraftigt bygga till Strandskolan samtidigt som det finns tomma platser på Brevik skola tyder på ett ineffektivt resursutnyttjande. Vi anser att kommunstyrelsen bör ges i uppdrag att utvärdera, och vid behov föreslå förändringar, om det är så att driftsformer hindrar ett effektivt resursutnyttjande. Om så är fallet bör kommunen med beaktande av mångfald och lokalt inflytande försöka omförhandla villkoren. I vissa fall kan det handla om att etablera kommunala friskolor i andra fall intrapenad-lösningar.

- Væghållningen, bör med sina stora variationer mellan olika år – beroende på snömængd, organiseras som en resultatenhet. Därigenom kan snöriska år balanseras mot snöfattiga dito och MSF slipper risk för hastiga underskott som antingen måste reserveras alternativt snabbt sparas in.

Socialdemokratiska förslag (övrige förslag finns under andra rubriker nedan) :

- 2. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar arbeta om pengsystemets konstruktion så att det ger bättre förutsättningar till omställning.*
- 3. Vid större investeringsprojekt (över 50 miljoner kronor) tillsätter kommunstyrelsen en parlamentariskt tillsatt investeringskommitté för att få en förbättrad kostnadskontroll.*
- 4. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utarbeta ett system för bättre efterlevnad av ingångna upphandlingsavtal.*
- 5. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att bereda hur væghållningen (och eventuellt närliggande verksamhetsområden) kan organiseras som en egen resultatenhet*
- 6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utvärdera, och vid behov föreslå förändringar, om det är så att det finns driftsformer som hindrar ett effektivt resursutnyttjande.*

3. Ett lärande genom hela livet – höjda kunskapskrav

a. En skola i Sverigetopp

De mål som majoriteten satt upp innebär en ambitionshöjning. Vi delar den ambitionen som ett första steg. Problemet är att det inte finns någon som helst indikation om hur målen ska uppnås.

En ny konkret ambitionshöjning finns med i form av höjt anslag till förskoleklass. Det är en bra satsning – inte minst mot bakgrund av att Tyresö ligger lågt i jämförelse med jämförbara kommuner samt tidigare och senare årskurser. Också givet värdet av lärartäthet i tidiga årskurser som vi tidigare påpekat är det en rimlig slutsats. Det är en välkommen omsvängning från det resonemang som majoriteten tidigare hävdade att personaltäthet inte spelar någon roll för kvaliteten i skolan. En viss förstärkning finns också för insatser för barn med särskilda behov. Även det är en välkommen satsning.

Men där tar också åtgärderna slut. Därmed riskerar målen bli ett kraftigt slag i luften. I avsaknad av en kommunal skolplan är kommunplanen det dokument där kommunfullmäktige kan slå fast utvecklingsområden och insatser för att uppnå önskade mål. Vi har i Barn och utbildningsnämnden begärt en analys av vad förvaltningen anser krävs för att uppnå målen men majoriteten var inte intresserad av att ta fram en sådan redovisning.

Därför presenterar vi här de insatser vi anser nödvändiga för att höja resultaten i Tyresös skolor.

b. Ett program för ökad uppföljning och utvärdering

Modern skolforskning är entydig. Det är genom tydliga, höga och positiva förväntningar att alla kan uppnå skolans mål som skolan når höga kunskapsresultat. Dels därför att det ger varje barn känslan av att kunna lyckas dels därför att det också ger skolan den tydliga signalen att alla barn kan och att det måste vara inriktningen på arbetet.

Ett sådant arbetssätt kräver dock att man jobbar medvetet och tydligt för måluppfyllnad. En insats som då blir viktig är att tidigt följa upp att alla elever har knäckt läs-, skriv- och räknekoden. När kommunens skolor nu visar sjunkande resultat i exempelvis läsförståelse så är det obegripligt att kommunen ännu inte infört ett återkommande uppföljningssystem för läsförståelsen i likhet med andra kommuner. Det skulle tidigt och snabbt ge signalen om någon elev riskerar att halka efter och i förhållande till huvudmannen om någon skola underpresterar. Vi anser, i likhet med våra tidigare förslag och i likhet med andra framgångsrika skolor, att kommunen bör införa en sådan kommunövergripande uppföljning av läsförståelse.

Det skulle – tydligare än i dag och tidigare än idag – också ge signaler om ifall en skola inte fungerar. Vi anser att uppföljningen av och informationen om olika förskolor och skolor behöver förbättras. När det gäller förskoleverksamheten, där kommunen har tillsynsansvaret även över privata förskolor, behöver oanmälda inspektioner bli mer vanligt förekommande – både av kommunala och privata förskolor. För att öka professionaliteten i arbetet bör kvalitetskontrollen överföras till ett förvaltningsövergripande kvalitetskontor. Därigenom slipper också Barn- och utbildningsförvaltningen vara både beställare samt utförare av kvalitetskontrollen.

När det gäller skolans område bör kvalitetskontoret sammanställa relevant och jämförbar information mellan olika skolor och göra denna lätt tillgänglig för elever och föräldrar.

Socialdemokraternas förslag:

- 7. Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att införa kommunövergripande lästester införs i grundskolans samtliga årskurser. Till beslutet anslås 500 000 kronor.***
- 8. Tillsynsarbetet av såväl privata som kommunala skolor och förskolor förs över till ett kommungemensamt kvalitetskontor.***
- 9. Antalet oanmälda inspektioner ska öka.***
- 10. Kvalitetskontoret ges i uppdrag att sammanställa relevant och jämförbar statistik och nyckeltal för att ge förutsättningar för såväl välinformerade val för elever och föräldrar som för att förstärka kvalitetsarbetet vid olika enheter.***

c. Tid och förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap

Den andra tydliga framgångsfaktorn som idag är uppenbar inom skolans värld är ett närvarande pedagogiskt ledarskap. Organiseringen av Tyresös kommunala skolor har nyligen utvärderats. Resultatet är inte alltigenom positivt. Rektorererna har på flera punkter delegerat ut viktiga uppgifter till de biträdande rektorererna. De biträdande rektorer, och i många fall sannolikt också lärarna, anser informationen vara för dålig, att rektorererna är för lite närvarande samt att rektorererna i varierande grad blir bakbundna av kommungemensamma beslut.

Denna kritik sammanfaller mycket med den som vi påtalat de senaste åren. Att rektorererna förväntas jobba 20 % av sin arbetstid i kommunhuset, för att utgöra en ledningsgrupp som enligt många i ovan nämnda utvärdering begränsar handlingsfrihet och skapar lojalitetskonflikter, är en dålig ordning.

Vi förespråkar därför en snabb översyn med målet att dels förändra förvaltningens ledningssätt för att ge rektorererna mer tid på den egna skolan och dels åstadkomma en administrativ avlastning vilket skulle ge mer tid att jobba med det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Socialdemokraternas förslag:

- 11. Barn- och utbildningsförvaltningens arbete organiseras så att rektorernas tid som pedagogiska ledare på respektive skola ökar.***
- 12. Ledarskapet tilldelas administrativt stöd, i enlighet med det socialdemokratiska budgetförslaget, 1 miljon kronor, med inriktning att förstärka det pedagogiska utvecklingsarbetet.***

d. Kompensatoriska åtgärder ger likvärdig utbildning

När den svenska skolans sjunkande resultat förklaras i olika utvärderingar är en tilltagande segregation en avgörande faktor. Skolorna tenderar att bli alltmindre likvärdiga. En orsak står att finna i det fria skolvalet – men även andra faktorer spelar in. Om man vill åstadkomma mer likvärdiga förutsättningar – och därigenom generellt bättre resultat finns ett antal relativt enkla, och billiga, insatser att göra.

Det ena är att öka det sociodemografiska tillägget. Det är idag i Tyresö för lågt för att kompensera för de skiftande förutsättningar som finns inom olika kommundelar och mellan olika skolor. I år föreslår vi en höjning av tillägget. För kommande år anser vi att det bör

utredas om det inte ska vara en procentandel av elevpengen som fördelas som sociodemografiskt tillägg. I arbetet med att ta fram ett sådant förslag bör jämförelser med andra jämförbara kommuner göras.

Det andra är att exempelvis erbjuda läxläsningshjälp vid varje skola. Det kompenserar för skiftande hemförhållande och ger även möjlighet att utveckla talanger hos elever med hemförhållanden som präglas av svag studietradition möjligheter. Vi ser det som en del av en samlad skoldag där den pedagogiska verksamheten vid fritidshemsverksamheten successivt behöver stärkas.

Båda dessa åtgärder bör vidtas snarast.

Socialdemokraternas förslag:

- 13. Det sociodemografiska tillägget ökas i enlighet med det socialdemokratiska budgetförslaget (900 000 kronor).**
- 14. Det sociodemografiska tillägget utreds med syfte att uppnå jämförbara nivåer med motsvarande kommuner och att tillägget fördelas som en del av elevpengen.**
- 15. Alla skolor ska för de yngre barnen som en del av en samlad skoldag med förstärkt fritidshemsverksamhet erbjuda läxläsningshjälp. För de äldre barnen ska motsvarande stöd finnas. För ändamålet anslås totalt 2 miljoner kronor.**

e. En resursfördelning som hindrar panikbromsar

Under flera år har snabba elevförändringar inneburit att vissa skolor drabbats av oproportionerliga effekter. Intäktssidan, elevpengen, minskas 100 % från dag ett medan kostnaderna tar betydligt längre tid att minska. Det innebär att ett underskott skapas som kvarvarande elever får arva och betala av på. I vissa fall är problemen så stora att det tvingas fram avskrivningar för att effekterna blir alltför uppenbart absurda.

Vi förespråkar systemet med resultatenheter då det ger rektorerna utrymme att vara verkliga ledare – men det kräver ett förändrat resursfördelningssystem. I ett sådant behövs tröghetsmekanismer byggas in som exempelvis kan innebära en stegvis avtagande elevpeng under en övergångstid.

Därtill riskerar effekten förvärras av det nya marknadsanpassade hyressättningssystem som de borgerliga partierna vill införa. Det blir än större skiftningar när elevantalet sjunker. Därtill drabbas nya skolor mycket hårdare – vilket under kommande år lär drabba Brevik och Nyboda skola mycket hårt.

Vi förespråkar en ändring i båda dessa avseenden.

Socialdemokraternas förslag:

- 16. Barn- och utbildningsförvaltningen tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att arbeta om resursfördelningssystemet som bygger in bättre möjligheter till omställning.**
- 17. Kommunfullmäktige uttalar sig mot det av kommunstyrelsen antagna hyressättningssystemet (KS 2011-03-01 - §30).**

f. Ökad lärartäthet – mindre barngrupper – så att varje barn ses

Tyresö har en av landets sämsta lärartäthet. Vi har stora barngrupper med få pedagoger. Det leder till brister i den dagliga undervisningen och innebär allt från bristande individanpassat

stöd till i värsta fall lärarlösa lektioner. Andelen behöriga pedagoger är för lågt. Att försöka hävda att detta inte spelar roll för resultaten i skolan är att nedvärdera pedagogernas betydelse.

Särskilt i de tidigare årskurserna finns det evidens för ett tydligt samband mellan lärartäthet och resultat. I de högre årskurserna finns det tydliga samband mellan möjligheten att ge alla barn goda förutsättningar (likvärdighet och kompensatoriska insatser) och tillgången till lärare.

Vi förespråkar därför en medveten satsning på fler lärare i Tyresös skolor.

Socialdemokraternas förslag:

- 18. Lärartätheten i grundskolan förstärks genom systemet med dubbla pedagoger per klass 1-3 för att öka möjligheterna till individualiserad undervisning. Från höstterminen 2012 införs detta i årskurs 1 för att sedan stegvis införas även under efterföljande år. För ändamålet anslås 5 miljoner kronor***
- 19. Personaltätheten i förskolan stärks genom att ett tak införs för antalet barn i småbarnsgrupperna – i likhet med det mål som finns i Stockholms stad. Avvikelser från målet kan göras av pedagogiska skäl efter ansökan från respektive enhet. Successivt införs mål även för de äldre barnen i förskolan. För ändamålet anslås 3 miljoner kronor under 2012.***

g. Sveriges bästa pedagoger

Vi delar målsättningen i majoritetens förslag till kommunplan att öka andelen pedagoger i förskolan med högskoleutbildning. Det ligger väl i linje med vårt tidigare krav om en handlingsplan för fler behöriga lärare. Dock är det aningen passivt att dels inte kvantifiera målet. Tyresö ligger i dag väldigt lågt. Att då öka andelen marginellt är en låg målsättning. Att inte heller inkludera grundskolans lärare där Tyresö också har en dokumenterat dålig position är också en för låg målsättning.

Eftersom det sannolikt inte i den budgetram som föreslås finns utrymme för några offensiva insatser förstår vi de begränsade målsättningarna. Vi tycker dock inte det är bra. Vi anser att det bör antas en handlingsplan för ökad andel behöriga lärare och högskoleutbildade pedagoger i förskolan. För att en sådan ska bli verkningsfull krävs ekonomiska tillskott för såväl insatser för ökad rekrytering som för att förbättra anställningsvillkoren på ett sådant sätt att Tyresö blir mer attraktivt som kommun att jobba i.

Socialdemokraternas förslag:

- 20. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att, utifrån den förstärkta budgetram om 2 miljoner kronor som föreslås i socialdemokraternas budgetalternativ, utarbeta en handlingsplan för fler behöriga lärare i grundskolan och fler högskoleutbildade pedagoger i förskolan***

h. Förstärk skolhälsovården

Skolhälsovården behöver förstärkas. Vi föreslår en första liten insats i form av en budget-satsning om 500 000 kronor. Det möjliggör extra insatser för att rekrytera den nu pinsamt länge vakanta skolläkartjänsten. Därtill bör detta extra anslag kunna användas för en generell förstärkning av skolhälsovården.

Socialdemokraternas förslag:

- 21. 500 000 kronor anslås för att förstärka skolhälsovården och för att kunna besätta skolläkartjänsten.***

i. Profilklasser – en tillgång för Tyresö

Från tid till annan ifrågasätts profilklasserna i Tyresö. Ett argument som återkommer från den politiska majoriteten och andra är att utbildningen varken får kosta mer än snittet eller ha fler timmar än vad som är lagreglerat. Med andra ord – det får gärna kallas profilering – men i praktiken får det inte vara profilering. Vi har ett annat synsätt och tror att profilering berikar. Därför vill vi vara tydliga med att nuvarande profileringar ska värnas och att det finns ett politiskt ansvar för detta. Därtill tycker vi som vi tidigare redovisat att en språkprofil bör övervägas på den nya Nyboda skola.

Socialdemokraternas förslag

22. Kommunfullmäktige uttalar ambitionen att bevara och utveckla profilklasser vid Tyresös grundskolor.

23. Fullmäktige ger Barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda tillskapandet av en språkprofil på nya Nyboda skola.

j. Lärande genom hela livet – Campus Tyresö

Tidigare har det i Tyresö funnits en bred konsensus i Tyresö om värdet av bra förutsättningar för Tyresö gymnasium för att på så sätt skapa ett underlag för ett brett utbildningsutbud av gymnasieprogram i Tyresö. Efter valet har den borgerliga majoriteten ändrat inställning och för nu en mer nyliberal politik där det är viktigare med fri etableringsrätt än att det långsiktigt finns underlag för många utbildningsvarianter. I längden riskerar etableringen av många nya gymnasier i Tyresö kombinerat med sjunkande elevkullar innebära att få utbildningar kan överleva.

Till det ska läggas regeringens slag mot de yrkesförberedande programmen där avsaknaden av högskolebehörighet nu gör att antalet sökande sjunker kraftigt. Allt sammantaget innebär sämre förutsättningar för Tyresö gymnasium – och i förlängningen ett svek mot de elever som vill studera på hemmaplan och ha ett brett utbud att välja på.

Redan för nästa år syns resultatet i ett tapp på mer än hundratalet elever för kommande läsår. Det kommer att innebära krav på stora besparingskrav.

Ska Tyresö ha ett gymnasium med hög kvalitet och brett utbud behöver åtgärder vidtas snarast. Vi föreslår därför följande åtgärder:

- Attraktiviteten förstärks genom att gymnasiets, vuxenutbildningen och tillkommande högre utbildningar samordnas lokalmässigt i ett Campus Tyresö. Detta ger förutsättning för högre kvalitet, bättre service, bättre effektivitet i användningen av lärarnas kompetens och därtill lägre lokalkostnader. Dessa minskade kostnader återinvesteras rakt av i verksamheten.
- Ett första steg för att uppnå detta bör tas i samband med vårterminen 2012 genom att förvaltningen undersöker möjligheterna att i närtid åstadkomma ökad lokalsamordning.
- Kommunstyrelsen bör, i dialog med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, under hösten 2011 ta fram en förstudie om alternativ på lokalisering av detta Campus.
- I den mån denna förstudie inte starkt visar på stora fördelar med annan lokalisering och möjligheter att i närtid genomföra en sådan alternativ

lokalisering bör anslag anslås i 2012 och 2013 års investeringsprogram för att etablera Campus Tyresö i anslutning till nuvarande gymnasium.

- En del av en sådan stor investering bör rymma en större investering i ett IT-program för Campus Tyresö.
- I detta sammanhang bör det också övervägas att låta Tyresö Gymnasium byta namn till just Campus Tyresö för att signalera bredden i utbildningen.

Målet bör också vara att fler klarar att nå behörighet till högskola och universitet. Det mål som nu är formulerat är defensivt och präglad av regeringens sänkta kunskapsambitioner. Därtill är majoritetens mål formulerat så att det bara omfattar de som erhåller gymnasieexamen vid de teoretiska programmen. Vi föreslår därför ett mer ambitiöst mål. På samma sätt vill vi förstärka vuxenutbildningen och möjliggöra för fler att studera genom hela yrkeslivet.

Socialdemokraternas förslag:

- 24. Kommunstyrelsen, i samarbete med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, får i uppdrag att under hösten 2011 initiera en förstudie om etablerandet av ett Campus Tyresö. Redan i närtid bör det genomföras insatser för att öka lokalsamordningen.***
- 25. Den pedagogiska verksamheten vid gymnasiet och vuxenutbildningen tillförs de ekonomiska vinsterna av mer samordnade lokalytor som blir konsekvensen av förslaget ovan.***

4. Vingar åt alla barn – minska barnfattigdomen

Klyftorna ökar – i Sverige och i Tyresö. Ökningen av antal personer som är beroende av försörjningsstöd har ännu inte avtagit utan fortfarande är det alltfler som hamnar i ett bidragsberoende. Delvis beror det på att staten valt att utförsäkra många av Tyresös medborgare ut ur socialförsäkringen. Delvis beror det på en politik som även i övrigt ökar klyftorna. Delvis är det ett resultat av att arbetslösheten ännu är allt för hög.

Delvis – och inte minst viktigt – är det ett resultat av den politik som de borgerliga partierna fört i Tyresö med höjda avgifter och taxor.

a. Sänkta avgifter för barn och ungdomar – stäng inte ute från fritid, kultur och omsorg

Även om de höjda avgifter, som de borgerliga partierna infört de senaste åren, inte alltid behöver leda till ett bidragsberoende så ökar de fattigdomen. Barnfattigdom är också när barn tvingas välja bort aktiviteter för att de inte har råd. När Kulturskolan gjordes dyrare var det ett uttryckligt mål för de borgerliga partierna att efterfrågan skulle minskas – d v s att vissa barn av ekonomiska skäl skulle avstå. Idag rankas kommunen som nummer 249 bland landets kommuner när det gäller satsningar på kulturskolan i den granskning som Lärarförbundet gjort.

Nu höjer samma partier avgifterna till fritidsklubbarna med 900 %. Det kommer sannolikt att leda till fler nyckelbarn och det kommer i många fall att bli mindre möjligheter för föräldrarna att arbeta – vilket ytterligare ökar fattigdomen i dessa familjer. Vi förespråkar en arbetslinje som gör det lönsamt att arbeta och möjligt för barnen att delta i fritidsklubbar.

Därtill har majoriteten även i övrigt konstruerat taxor och avgifter på ett sådant sätt att det missgynnar arbetande familjer med små marginaler. Ett exempel är VA-taxan där boende i flerfamiljshus förväntas subventionera anslutningar av nya fastigheter med höjda brukaravgifter.

Vi förespråkar nu en avgiftsväxling. Vi vill minska barnfattigdomen och konstruerar kommunala taxor på det sättet. Vi vill prioritera barn och ungdomsverksamheten och konstruerar avgifter utifrån det. Under avsnittet om besparingar visar vi hur höjda avgifter inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens och kommunstyrelsens verksamhetsområden finansierar sänkta taxor inom ramen för Barn- och utbildnings- samt Socialförvaltningens verksamheter.

Socialdemokraternas förslag:

- 26. Kommunfullmäktige river upp beslutet (KF 2011-04-14 - §49) om höjda taxor för fritidsklubbarna till en kostnad av 170 000 kronor.***
- 27. Kommunfullmäktige som en del av en avgiftsväxling beslutar om sänkta avgifter till kulturskolan med 25% till en kostnad av 450 000 kronor.***
- 28. Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med ett förslag som innebär att VA-taxan ändras så att en större andel av kostnader för nya anslutningar bärs av de berörda fastighetsägarna och brukaravgifterna därigenom kan sänkas.***

b. Stoppa utförsäkringarna – minska försörjningsstödet

Det är inte kommunen som beslutar om utförsäkringarna – det är den moderatledda regeringen. Likväl är det våra medborgare i Tyresö som drabbas. Dels direkt genom att som berörd bli beroende av andra behovsprövade bidrag. Dels indirekt som kommunmedborgare genom att resurserna till exempelvis skola och förskola minskas när kostnaderna för försörjningsstödet ökar. Kostnaderna för försörjningsstödet beräknas hittills ha ökat med minst 7 miljoner kronor på grund av utförsäkringarna – utan att staten kompenserat med en krona. Det är lätt att spara när någon annan får bära kostnaden.

Kommunen bör nu hävda finansieringsprincipen och kräva att riksdag och regering beslutar att tilldela kommunerna kompensation för de ökade kostnaderna till följd av utförsäkringar.

Socialdemokraternas förslag:

29. Tyresö kommun framför till regeringen som sin mening att regelverket för sjukförsäkringen måste ändras så att utförsäkringarna stoppas. I den mån regeringen inte tar intryck av detta – bör kommunen hävda kompensation för ökande kostnader för försörjningsstödet.

c. Tyresö kan göra mer mot ungdomsarbetslösheten

Kanske viktigast för att bryta barnfattigdomen är att jobba aktivt mot arbetslöshet bland föräldrarna. Därför förespråkade vi i höstas stora insatser för fler i jobb. Då avfärdades det som onödigt. Jobben var på väg, sades det då. Nu visar det sig stämma på många andra håll – men ännu så länge är uppgången alltför svag i Tyresö. En orsak är tilltagande mis-match på arbetsmarknaden. Efterfrågan på utbildad arbetskraft ökar – men tillgången är till följd av bristande satsningar i utbildning svag. Därför behövs det fler insatser för utbildning.

Samtidigt måste socialtjänsten få bättre förutsättningar att jobba förebyggande med dem som är längst från arbetsmarknaden.

Kommunen kan i den egna verksamheten minska behovet av försörjningsstöd genom att ge fler möjlighet att jobba så mycket som man önskar. Kommunen har beslutat att se över möjligheterna att öka antalet heltidstjänster – men ännu har inget hänt i praktiken. Vi vill se konkreta åtgärder i detta under året.

Många yngre föräldrar befinner sig i en utsatt situation - ibland som en konsekvens av bristande utbildning – ibland som en följd av svårigheter att få in en fot på arbetsmarknaden. Ungdomsarbetslösheten är fortsatt hög i Tyresö. Desto märkligare är det då att Tyresös moderata kommunledning medvetet undergrävt en av den moderata regeringens främsta sysselsättningsåtgärd för ungdomar. Vi tyckte inte att förslaget att ge en generell rabatt på arbetsgivaravgifter för ungdomar var det bästa sättet att stimulera nya jobb för ungdomar.

Men om det nu var regeringens enda insats så ska vi väl använda oss av den?

I Tyresö har majoriteten inte fördelat ut denna lägre kostnad på den som anställer utan ansvarig verksamhet betalar fortfarande full arbetsgivaravgift för ungdomar (den lägre arbetsgivaravgiften har istället räknats som en intäkt för kommunstyrelsen).

Vi föreslår nu att Tyresö ska använda sig av denna modell för nya anställningar.

Socialdemokraternas förslag:

30. De som vill gå upp till heltid ska erbjudas att göra det.

- 31. Socialtjänsten ska få ökade förutsättningar att jobba förebyggande för att minska arbetslösheten. För ändamålet och för åtgärd som föreslås under punkt 24 tillförs 2 miljoner kronor.*
- 32. För de ungdomar som anställs från 1/1 2012 ska verksamheterna få sänkta kostnader motsvarande den av riksdagen beslutade sänkningen av arbetsgivaravgifterna. Det är svårt att förutsäga exakt kostnad – men eftersom det skulle underlätta fler ungdomar i jobb och vi hoppas på det anslår vi 1 000 000 kronor för ändamålet.*

d. Sommarjobb åt många fler – och behåll värdet av jobb

Ungdomarnas egna (ferie)arbeten är naturligtvis en viktig möjlighet för att minska ekonomisk utsatthet. Det utgör därtill en viktig erfarenhet av arbete och är därför en central del i att upprätthålla en arbetslinje. Tyvärr är det föga förvånande så att de som har sämst ekonomiska förutsättningar också är de som har sämst nätverk när det gäller att skaffa sommarjobb. Därför är de, i större utsträckning än andra ungdomar, i behov av kommunala sommarjobb.

Det saknas knappast nödvändiga arbetsuppgifter i kommunen – bara en politisk vilja att ge fler ungdomar sommarjobb. Medan andra kommuner jobbar aktivt med frågan väljer Tyresö att erbjuda en liten andel ungdomar sommarjobb. Vi anser att kommunen, i samverkan med kommunala bolag och andra aktörer, bör erbjuda minst 400 ungdomar sommarjobb till 2012 för att successivt ökas ytterligare med målet att kunna erbjuda alla de som efterfrågar ett sommarjobb.

Därtill bör kommunen så långt det är möjligt inom ramen för socialtjänstlagen försöka garantera att ungdomarna/familjerna får behålla värdet av sitt egna jobb. Det är orimligt att signalen ska bli 100%-iga marginaleffekter för ungdomar vars föräldrar är beroende av försörjningsstöd.

Socialdemokraternas förslag:

- 33. Minst 400 sommarjobb ska förmedlas av kommunen under 2012. För ändamålet utökas kommunens kostnader med 800 000 kronor.*
- 34. Tillämpningen i beviljande av försörjningsstöd ska vara sådan att ungdomars sommarjobb, så långt det är lagligt möjligt, inte reducerar familjens försörjningsstöd. (totalt 2 miljoner kronor – tillsammans med punkt 27 ovan)*

e. Bryt utvecklingen där alltför många barn far illa

Under flera år har kostnaderna för den sociala barn- och ungdomsvården ökat. Kostnaderna, ekonomiskt för kommunen och mänskligt för de berörda, är redan alltför höga. Det finns många orsaker till att problemen ökat men många bottnar i ökande klyftor och en skola som inte haft resurser att möta behoven hos dessa barn och ungdomar. Istället tvingas nu kommunen i efterhand betala mångdubbelt mer i dyra vårdinsatser.

Vi vill bryta utvecklingen och föreslår därför 1,5 miljoner kronor som ska användas specifikt för att socialtjänsten ska kunna förstärka sina förebyggande insatser mot barn och ungdomar som är i riskzonen. Det är att förebygga en form av barnfattigdom.

Socialdemokraternas förslag:

- 35. Medel avsätts i enlighet med socialdemokraternas budgetförslag (1 500 000 kronor) för att öka socialtjänstens förebyggande arbete med ungdomar i riskzonen.*

5. Prio åt välfärdens viktigaste uppgifter – utbildning och omsorg

Utöver det vi ovan skrivit om utbildning och minskade klyftor är kvaliteten i omsorgen vår viktigaste uppgift. Vi är djupt oroad över kvaliteten i Tyresös äldreomsorg. Efter att under många år ha haft bra kvalitet där det rått i stort sett politisk konsensus om inriktningen har den nya politiska ledningen nu valt en linje som riskerar kvaliteten:

Även om det är svårt att läsa ut exakt ur liggande borgerliga budgetförslag tror vi att detta kommer att innebära en stor nedskärning. Orsaken är att kostnaderna för äldreomsorgen ökade kraftigt 2010 och att den budgeterade kostnaden (istället för utfallet) fått vara utgångspunkten för kommande år. Denna oro bekräftas av de borgerliga partiernas förslag att reservera pengar för att kunna möta ett förväntat underskott.

Budgetförslaget bekräftar de borgerliga partiernas förslag om kraftiga avgiftshöjningar för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Det kommer att innebära att flera brukare av ekonomiska skäl kommer att behöva avstå omsorg, trygghetslarm eller det sista egna ekonomiska utrymmet.

Budgetförslaget innebär att den ideologiskt betingade privatiseringen av väl fungerande äldre- och handikappomsorg fortsätter och görs till princip för kommunen. Mer av förvaltningens tid kommer att användas till att förbereda utförsäljningar – mindre åt att värna och utveckla kvalitet.

Vi tillför mer ekonomiska resurser, vi stoppar ideologiskt betingade utförsäljningar och vi avgiftsväxlar så att fler har råd att efterfråga omsorg när de behöver det.

a. Vi stoppar avgiftschocken – omsorg efter behov inte efter plånbok

De borgerliga partierna beslutade i april 2011 att genomföra en kraftig höjning av taxorna för äldre- och handikappomsorgen. Det drabbar pensionärer som haft vanliga inkomster med uppemot 1000 kronor mer i månaden. Det riskerar att innebära att fler väljer bort trygghetslarm och förebyggande omsorg – vilket ökar behovet av tidigare platser på särskilda boenden till kraftigt ökande kostnader.

Även när det gäller omsorgen om personer med funktionsnedsättning riskerar avgiftshöjningen att innebära att fler väljer bort viktiga insatser, ett sådant exempel är klientsombudsstödet.

Avgiftschocken var dessutom en förändring som gick på tvärs emot vad Moderaterna lovade väljarna i valet. Vi argumenterade emot förslaget när det antogs och föreslår nu en avgiftsväxling – där avgiftshöjningar inom kommunstyrelsen och miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen finansierar en återgång till den tidigare taxan inom omsorgen. Vi är emot den höjning som går utöver den indexering, som fanns i det gamla systemet.

Vi motsätter oss därför starkt ökande avgifter på trygghetslarm, det ökade uttaget av förbehållsbeloppet samt den höjda maxtaxan för omsorg i hemmet.

Socialdemokraternas förslag:

36. Kommunfullmäktiges beslut om höjda taxor inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättningar från april 2011 upphävs. (till en kostnad av 1,5 miljoner kronor.

b. Vi stoppar ytterligare besparingar på äldreomsorgen

Vi blir allt fler äldre i Sverige och i Tyresö. Därför kommer kostnaderna att öka. Vägvalet är om vi ska vara beredda att finansiera det eller om vi ska försöka konstruera insatser (exempelvis avgiftshöjningar) som gör att färre efterfrågar omsorgen. På sikt kommer det att krävas ökade resurser till omsorgen. Den goda nationella ekonomi som byggts upp till följd av 90-talets besparingar behöver nu delvis användas till att stärka kvaliteten i äldreomsorgen. Därför är fortsatta ensidiga skattesänkningar på den nationella nivån ett hot mot kvaliteten i äldreomsorgen.

I avvaktan på det går det dock att göra mycket lokalt. Genom vårt besparingsprogram frigör vi resurser som vi vill använda för att upprätthålla kvaliteten i äldreomsorgen. Vårt förslag möjliggör att upprätthålla 2010 års kvalitet i äldreomsorgen och värna den mot hårda besparingar i omsorgen. Genom att avvisa tvångsmässiga privatiseringar frigör vi resurser som vi vill använda till ett bättre anhörigstöd via en fungerande anhörigcentral. Detta gäller anhöriga såväl till äldre som till personer med sjukdomar och funktionsnedsättningar.

En del av programmet är att, i enlighet med vad vi tidigare föreslagit – men då blivit nedröstade på – bygga ett nytt äldreboende i kommunen – vilket skulle minska behovet av köpta platser och därigenom spara kommunen pengar som kan investeras i äldreomsorgen. Nu föreslår majoriteten sent om sänder att ett sådant ska byggas.

Dock föreslås att det ska uppföras helt i privat regi (såväl fastighet som drift). Det finns en rad sakliga invändningar mot detta som pensionärsorganisationerna pekat på. Bristande insyn och kostnadskontroll är två. Risken för ett privat äldreomsorgsmonopol är ytterligare ett. Majoriteten vill nu av ideologiska skäl genomföra en privatisering i en form som inte ens utvärderats. Vi yrkar avslag på förslaget.

Ytterligare ett skäl att vara emot modellen är att komplicerade upphandlingar riskerar att innebära överklaganden, förseningar och därmed behov av långsiktigt fler köpta platser till en ökad kostnad.

Vi tror istället på att bygga i egen regi och utifrån kvalitets- och mångfaldsaspekter värdera driften. Ett sådant förhållningssätt innebär också att vi inte behöver vänta till 2014 för att bygga äldreboendet.

För att förstärka kvaliteten i omvårdnaden av äldre anser vi att kommunen ska inleda förhandlingar om att få ta över hemsjukvården. Därigenom underlättas fungerande vård- och omsorgskedjor vilket genererar minskade mänskliga och ekonomiska kostnader.

Socialdemokraternas förslag:

- 37. Äldreomsorgen i enlighet med socialdemokraternas budgetförslag förstärks med 4 miljoner kronor, utöver majoritetens förslag, för år 2012 för att bevara kvaliteten i verksamheten.***
- 38. Anhörigstödet förstärks genom att anhörigcentralen återstartas till en kostnad av 0,5 miljoner kronor.***
- 39. Ett nytt äldreboende förs in i investeringsprogrammet för år 2013.***
- 40. Punkt 14 i kommunstyrelsens förslag om upphandling av omsorgsplatser avslås.***
- 41. Tyresö kommun ansöker om att få ta över hemsjukvården.***

c. Förbättrad kvalitetsuppföljning – oavsett driftsform

Ytterligare en besparing är att stoppa de ideologiskt betingade utförsäljningarna som majoriteten nu driver i äldre- och handikappomsorgen. Vi räknar med att dessa kommer kosta minst 1 miljon kronor i personal- och upphandlingskostnader. För tillkommande verksamhet ska, i likhet med hittills, driftsformerna prövas med sikte på att öka kvalitet och mångfald för brukarna.

För att höja kvalitetsuppföljningen av såväl kommunal som privat verksamhet inom omsorgen vill vi överföra denna till ett förvaltningsövergripande kvalitetskontor som följer upp verksamheten.

Socialdemokraternas förslag:

42. Ett kommunövergripande kvalitetskontor tillskapas för att stärka uppföljningen och utvärderingen av såväl kommunal som privat verksamhet.

6. Övriga budgetpåverkande insatser

a. En satsning på kultur i Tyresö

Vi har tidigare argumenterat för att biblioteket i Tyresö centrum ska vara öppet när medborgarna har tid att använda sig av bibliotekets tjänster och därför vara öppet på söndagar. Vi anslår därför nu 250 000 för ändamålet.

I vårt förslag till åtgärder för att öka kulturutbudet för alla barn, oavsett ekonomiska hemförhållanden, har vi lagt förslag om sänkta avgifter. Det kan innebära en ökande efterfrågan. För att möta detta och för att minska kötiden ökar vi budgeten till verksamheten med 750 000 kronor.

I samband med att Forellen-området exploateras har det från period till annan talats om att kring bio Forellen och skolans matsal uppföra ett kulturhus, med utrymme för bibliotek, scen, eget kulturutövande samt utställningslokaler. Vi anser att frågan nu bör formaliseras i en utredning och noterar med glädje att majoriteten fört in det i kommunstyrelsens förslag

Socialdemokraternas förslag:

43. Biblioteket i Tyresö centrum ska vara öppet alla veckans dagar (storhelger undantagna). Medel för ändamålet anslås i enlighet med det socialdemokratiska förslaget.

44. Anslaget till kulturskolan höjs i enlighet med det socialdemokratiska budgetförslaget (750 000 kronor) för att förstärka tillgängligheten och kvaliteten.

45. Föreningsanslagen garanteras en värdesäkring i enlighet med det socialdemokratiska budgetförslaget (200 000 kronor)

7. Övriga beslut – uppdrag åt kommunstyrelsen

Mycket av kommunens arbete påverkas till stor del av andra aktörer. Vi anser därför att kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen följande uppdrag för att underlätta arbetet med omsorg, trygghet och fungerande kommunikationer.

Socialdemokraternas förslag

46. Kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med Stockholms läns landsting verka för att en närakut etableras i Tyresö.

47. *Kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med polisstyrelsen verka för att polisstationen får ökat öppethållande.*
48. *Kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med SL verka för att kommunikationerna mellan östra Tyresö och Tyresö gymnasium förbättras*

8. Ekonomisk redovisning

a. Besparingar

(budgetsammanställning – förändring jämfört med befintligt förslag)

För att finansiera de förstärkningar som vi anser nödvändiga för att höja kunskapsnivån, värna en omsorg för alla och minska barnfattigdomen har vi genomlyst verksamheten. Vi har kritiskt granskat verksamheten med mål att skapa en effektiv och fokuserad verksamhet.

Socialdemokraternas förslag:

49. Att förslaget till besparingar/intäktshöjningar/effektivitetshöjningar/minskad reserv nedan om totalt 28 600 000 antas av fullmäktige.

- Vårdnadsbidrag avskaffas. Bidraget minskar jämställdhet och integration. Det motverkar arbetslinjen samtidigt som föräldraförsäkringen går att använda flexibelt för dem som vill vara hemma under barnets första år. Resurserna från vårdnadsbidraget, och mer därtill, använder vi för att förstärka kvaliteten i förskolan. Beräknad besparing uppgår till 1 900 000 kronor
- Lokalkostnader för kommunens centrala administration minskas. Jämfört med övriga Södertörnskommuner har Tyresö höga lokalkostnader för sin centrala förvaltning. Vi har tidigare uppmärksammat detta och vissa små insatser har då gjorts. Vi anser att det finns mycket mer att göra. Beräknad besparing är 1 000 000 kronor
- Upphandlingen förbättras och samordnas. Sedan tidigare har en utredning visat på möjliga besparingar om uppemot 25 miljoner kronor för Tyresö om denna samordnas med övriga Södertörnskommuner. Efter långsiktigt arbete från vår sida har nu ett initiativ för samordnad upphandling mellan tre av kommunerna kommit till. Det är bra och möjliggör besparingar som vi nu räknar tillgodo i vårt budgetalternativ. Därtill vill vi genom ett sanktionssystem öka efterlevnaden i upphandling vilket ytterligare ökar möjligheterna till ekonomiska vinster. I en försiktig bedömning räknar vi med en möjlig besparing om 3 000 000 kronor
- Vandrарhemssubventionen avvecklas. Under flera år har vi påtalat det orimliga i att kommunen subventionerar en vandrарhemsverksamhet. Nu, sent om sinder, har majoriteten tagit initiativ för att lägga ut verksamheten på entreprenad. Därmed anser vi att hela subventionen som använts för att bedriva verksamheten ska upphöra senast från 1/1 2012. Motsvarande för 2011 budgeterade belopp om 1 300 000 kronor kan då användas till andra kulturändamål enligt våra förslag.

- Informationsverksamheten minskas. Kommunen har under de senaste åren kraftigt ökat sin informationsverksamhet. Vi anser att de av kommunen betalda annonsbilagorna är tveksamma och alltför ofta glorifierande av kommunens verksamhet och beslutsfattande. Vi vill avsluta den verksamheten och sparar motsvarande kostnaden för köp och produktion (800 000 kronor).
- Sparbeting på köpt programvara/IT-verksamhet. Vi har tidigare argumenterat för att kommunen ska gå över till mer av open source-programvara. Nu talar mycket för att nästa plattform även den blir en licensierad variant, åtminstone initialt dyrare än den nuvarande. Det kan visa sig, givet den oligopol-situation som finns på marknaden, visa sig vara den mest framkomliga vägen. Likväl anser vi att kommunen, av såväl ekonomiska som öppenhets-skäl, där det är möjligt i andra upphandlingar ska använda sig av open-source-program. Beräknad besparing är 500 000 kronor
- Minskade förvaltningsgemensamma kostnader. Som vi tidigare redovisat tror vi att det finns ett utrymme att slimma och spara i de centrala verksamheterna. Tidigare har Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden redovisat de förvaltningsgemensamma kostnaderna. Nu är det i stället inkluderat i de olika anslagsområdena. För att frigöra mer resurser för verksamhetens kärna är vi övertygad om att det går att minska socialförvaltningens gemensamma förvaltningskostnader (31 mkr netto 2011), Barn och utbildningsförvaltningens gemensamma förvaltningkostnader (18 miljoner kronor) samt övriga förvaltningars gemensamma förvaltningskostnad med vardera 0,5 miljoner kronor. Sparbeting 1 500 000 kronor.
- Hemsjukvården kommunaliseras. Vi föreslår i vårt budgetalternativ att kommunen ska uppta överläggningar med landstinget om övertagande av hemsjukvården. Syftet med detta är att förbättra kvaliteten genom att fler får rätt vårdinsats och rätt omvårdnad i rätt tid. En positiv effekt är att kostnadssidan i kommunens omsorg kan förväntas sjunka på grund av bättre fungerande vård- och omsorgskedjor. Därutöver innebär vårt förslag om lägre avgifter för omsorg i hemmet och ökade resurser till äldreomsorgen att behovet av platser på särskilda boenden minskas. Vi räknar extremt försiktigt med 500 000 kronor för båda dessa faktorer.
- Administrativa tillägg privata skolor/förskolor reduceras. Vi har tidigare, i likhet med många borgerliga politiker utanför Tyresö, argumenterat för att de privata skolorna/förskolorna i de administrativa tilläggen och momskompensationen är överkompenserade. Nu noterar vi att även regeringen har signalerat att en översyn av momskompensationen ska göras vilken vi förutsätter kommer att innebära regeländringar. Tillsammans med det faktum att vi inte tror det är möjligt för den borgerliga majoriteten att ta mer än 3 år på sig att åstadkomma en gemensam förskolekö – vilket ytterligare minskar behovet av administrativa tillägg gör att vi anser att kostnaden kan och ska reduceras. Besparing - 1 000 000 kronor
- Anslaget till kommunledning / kommundirektörens förfogande minskas. Vi ser ett behov av ett utrymme för att möta oförutsedda kostnader – detta är nu också mer än väl täckt via den så kallade reserven. Samtidigt är vår erfarenhet av tidigare användning att det inte är så detta anslag används. Snarare handlar det om projekt som inte behandlas i den traditionella budgeten. Mer av dessa

verksamheter bör dock behandlas där. En mindre summa bör dock kvarstå för att ha en beredskap för oförutsedda utgifter.

Besparing - 500 000 kronor

- Höjda avgifter inom kommunstyrelseförvaltningens samt Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens verksamheter. De verksamheter som här är avgiftsbelagda bör i princip vara finansierade via egenavgifter. Vi föreslår som en del av en avgiftsväxling ett steg åt det hållet.
Ökade intäkter - 3 200 000 kronor
- Avgifterna för parkeringsverksamheterna och alkoholtillsyn ska i princip vara självfinansierade. Det innebär en intäktsförstärkning på 700 000 kronor.
- Stoppa arbetet med internhyresystemet. Kommunstyrelsens borgerliga majoritet har av ideologiska skäl påbörjat ett arbete med att marknadshyressätta skolor och förskolor. Syftet antas vara att spara lokalytor, men det är ytterst tveksamt om kommunen som sådan – även om enstaka verksamheter kommer att utrymma delar av sina lokaler - slipper undan lokalkostnader. Risker är uppenbara att det istället kommer stå tomma lokaler men där kommunen i avsaknad av alternativa hyresgäster fortsatt får betala hyra. Klart är dock att merarbetet med att ta fram systemet är omfattande. Alla lokaler ska värderas genom möten mellan personal från fastighetsenheten, verksamheten och ansvarig förvaltning. Vi ogillar systemet och sparar in all denna mötestid för att prioritera verksamheten. Beräknad besparing/möjlig omDispositionering av personal beräknar vi till 500 000 kronor.
- Ändrad konkurrenspolicy. Vi föreslår i detta budgetalternativ en alternativ policy för konkurrensutsättning. Den borgerliga majoriteten förespråkar en massiv privatisering. Vi vill pröva konkurrensutsättning i de fall där det kan antas öka mångfalden och kvaliteten för brukarna. Vår policy kommer att föranleda färre konkurrensutsättningar än Moderaternas variant. Det innebär att vi inte behöver lägga samma summa pengar på annonsering, upphandlingsverksamhet, förvaltningens arbete med kravspecifikationer samt verksamheternas omställningskostnader. Beräknad besparing uppgår till lågt räknat 500 000 kronor.
- Kvalitetskontor. Med en omDispositionering och mer samlat kvalitetsarbete på kommunstyrelseförvaltningen finns ett tydligt – men begränsat – sparutrymme. Genom att en enhet gör det som nu flera olika verksamheter gör – sparas 200 000 kronor.
- Ökad sponsring. Vi tror att det finns utrymme att utan att kvaliteten och integriteten i den kommunala verksamheten hotas öka sponsring av exempelvis park och fritidsverksamheterna. Ökad intäkt - 500 000 kronor
- Vi föreslår som ovan framgått en minskad reserv. I vårt budgetalternativ uppgår reserven i detta läge till drygt 13 miljoner. Följaktligen tillförs framförallt det förebyggande sociala arbetet, äldreomsorgen samt skolan/förskolan resurser motsvarande mer än 12 miljoner kronor.
- Till detta kommer ytterligare åtgärder som vi anser ska genomföras men där vi har haft svårare att kvantifiera de möjliga sparbetingen. Genom att

tidigarelägga byggandet av ett nytt äldreboende kan kostnaden för köpta platser inom äldreomsorgen (idag drygt 12 miljoner kronor) minska, genom fler insatser mot ungdomsarbetslöshet och barnfattigdom minskar rimligtvis kostnaderna för försörjningsstöd, fortsatt arbete att effektivisera löne- och fakturahanteringen och slutligen vårt förslag om sänkta taxor som också minskar behovet av försörjningsstöd och platser på särskilda boenden.

**Totalt ökade intäkter/minskade kostnader/användning av reserv
30 280 000 kronor**

b. Tabellverk – sammanställning

Nedan redovisar vi våra förslag till budgetändringar i förhållande till majoritetens förslag.

Ökade utgifter

<u>Reform</u>	<u>Kronor</u>
Lästester	500 000
Administrativt stöd till pedagogiska ledarskapet	1 000 000
Ökat sociodemografiskt tillägg	900 000
Läxläsningshjälp/ förstärkt fritidshemsverksamhet	2 000 000
Ökad elevpeng för att klara dubbla pedagoger åk 1 från hösttermin 2012	5 000 000
Anslag för att minska småbarnsgrupperna i förskolan	3 000 000
Handlingsprogram för fler behöriga lärare	2 000 000
Insats för att anställa skolläkare och förstärka skolhälsovården	500 000
Ökad investeringsvolym för etablerande av Campus Tyresö, kapitalkostnader för 2012	1 760 000
Sänkta avgifter i äldre- och handikappomsorgen	1 500 000
Sänkta avgifter – fritidsklubbar	170 000
Sänkta avgifter – kulturskolan	450 000
Socialtjänsten – förebyggande för jobb	2 000 000

Socialtjänsten – förebyggande för minskad barn och ungdomsvård	1 500 000
Sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställda ungdomar	1 000 000
Fler sommarjobb	800 000
Förstärkt äldreomsorg	4 000 000
Återskapad anhörigcentral	500 000
Kulturskolan/bibliotek	1 000 000
Fritidsgårdar	500 000
Värdesäkring föreningsstöd	200 000
Totalt	30 280 000

Besparingar/inkomstförstärkningar/ användning av reserv

Avskaffat vårdnadsbidrag	1 900 000
Minskade lokalkostnader – central förvaltning	1 000 000
Bättre efterlevnad / mer samordnad upphandling	3 000 000
Avskaffad vandrarhemssubvention	1 300 000
Minskad informationsbudget	800 000
Open-source programvara	500 000
Besparing förvaltningsgemensamma kostnader	1 500 000
Ansvar för hemsjukvård/minskat behov av särskilda boende till följd av lägre avgifter för hemtjänst/ trygghetslarm	500 000
Administrativa tillägg/ momscompensation	1 000 000
Minskad anslag till kommundirektörens förfogande	500 000

Höjda avgifter inom kommunstyrelse- och Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen	3 900 000
Stoppat arbete med internhyressystem / konkurrensutsättningspolicyn	1 000 000
Samordning kvalitetskontor	200 000
Ökad sponsring	500 000
KS reserv (utöver överskottet på 44 mkr) minskad från 26,1 mkr till 13,42 mkr	12 680 000
Totalt	30 280 000

c. Ökade statsbidrag / användning av reserv – fortsatt behandling

Om det förslag som de rödgröna partierna förespråkade under hösten 2010 när det gäller ökade statsbidrag skulle bli verklighet som en konsekvens av riksdagens behandling under hösten 2011 så ökar statsbidragen till Tyresö kommunen med minst 18 miljoner kronor. Flera av de insatser som då var kopplade till ökningen genomför vi i våra förslag ovan. Det innebär också att det finns utrymme att använda de nytillkommande resurserna till det som behövs i Tyresö.

Därtill finns det reformer som är viktiga som vi inte nu i större omfattning kunnat rymma i vårt budgetförslag. Dit hör längre vistelsetid på förskolan för barn till arbetslösa och föräldralediga, insatser mot hemlöshet, barnomsorg på obekvämt arbetstid, kvantitativa förstärkningar av vuxenutbildningen samt att ytterligare förstärka kvaliteten på fritidshemmen.

När kommunstyrelsen enligt vårt förslag första gången ska behandla användningen av den så kallade reserven mot slutet av 2011/början av 2012 bör dessa frågor stå högt upp på dagordningen. Respektive förvaltning/nämnd bör därför ges i uppdrag att inom ramen för arbetet med nämndsplanen förbereda och kostnadsberäkna relevanta åtgärder inom dessa områden.

Socialdemokraternas förslag:

50. Barn- och utbildningsnämnden/förvaltningen får i uppdrag att till november månad bereda möjligheten till längre vistelsetider för barn till arbetslösa och föräldralediga, barnomsorg på obekväma arbetstider samt ytterligare kvalitetsförstärkning i fritidshemmen.

51. Socialnämnden får i uppdrag att till november månad bereda ökade insatser för att kunna möta hemlöshet.

52. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att till november månad bereda en utökad volym för vuxenutbildningen.

9. Synpunkter på – samt förslag till – kommungemensamma mål

Gemensamma uppdrag

Vi ansluter oss till mål 2-4. Vi förespråkar i vårt budgetförslag en ökad avgiftsfinansiering för vissa verksamheter – medan vi för att öka tillgängligheten till omsorg och verksamhet för barn och ungdomar vill minska avgiftsuttaget. Därför blir första förslaget direkt olämpligt.

53. Kommunfullmäktige beslutar avslå uppdrag 1 under gemensamma uppdrag.

Konkurrensutsättning av verksamheter

Som vi i andra sammanhang markerat vill vi avvisa Moderaternas tvingande konkurrensutsättning som sker, inte baserat på kvalitet, utan på vilja att så mycket som möjligt ska vara privat. Det förslag som nu läggs fram i kommunplanen är mer långtgående än tidigare. Erfarenhetsmässigt sker ingen analys av hur kvaliteten påverkas, vad brukare och anställda önskar eller hur kostnaden utvecklas. Egen-regi förbjuds nu och därmed minskar mångfalden. Detta förslag bör avvisas.

Vi har tidigare till fullmäktige redovisat hur vi tycker att en väl fungerande politik för valmöjlighet och kvalitet ska utformas.

54. Kommunfullmäktige beslutar avslå förslaget till konkurrensutsättning av verksamheter

Ekonomi

När de gäller de ekonomiska målen (1 till 4) instämmer vi i dessa. Om statsbidragen höjs utöver det som regeringen hittills aviserat bör en del av detta användas till att förstärka kommunens ekonomi. Då kan också soliditetsmålet höjas i motsvarande grad.

Personal

Vi instämmer i mål 6 till 9 i liggande förslag.

55. Mål 5 ersätts med ”För att stärka det positiva sambandet mellan lön, motivation och resultat ska individuell lönesättning tillämpas. En utvärdering av tillämpningen genomförs.”

Ett nytt mål införs därutöver för att öka möjligheterna till trygga arbetsvillkor och bättre kontinuitet i verksamheterna.

56. Mål: En vikariepool införs för att minska antalet anställda med osäkra tillfälliga anställningsvillkor.

Medborgarinflytande/Bemötande

Vi instämmer med mål 10 och föreslår ett nytt mål.

57. Mål: En eller flera nämnder initierar en försöksverksamhet med öppna nämndssammanträden.

Företagsklimat

Vi instämmer i mål 11. Däremot anser vi inte att sociala företag kan eller ska tvingas fram på politisk väg. Därför blir formuleringen att minst 5 sådana ska finnas direkt felaktig. Förslag till nytt mål som ersätter mål 12:

58. Mål: Bildande av s k sociala företag ska uppmuntras.

Effektivitet

Vi instämmer i målen (13-15).

Kvalitetsgarantier

Vi instämmer i garanti 1 och 2. Däremot känns garanti ganska irrelevant – det går att skicka mail och läsa hemsidor dygnet runt men det är knappast något unikt för Tyresö kommuns arbete.

10. Mål per Verksamhetsområde

Verksamhetsområde 4 – Plan och exploatering

Vi stöder förslaget till mål 1 (med reservation för att vi tycker att den bör utgå från förslaget till vision som vi presenterar i detta förslag). Därtill föreslår vi två ytterligare mål

59. Mål: Kommunen ska bidra till mångfald på bostadsmarknaden genom att i det nytillkommande bostadsbyggande planera för vardera minst 30% hyresrätter och bostadsrätter/ägenderätter.

60. Mål: En handlingsplan ska initieras med syfte att kartlägga och öka allmänhetens tillgång till strand och vatten i Tyresö.

Verksamhetsområde 5 – Gatu och park

Vi instämmer i målen. Efter att ha sett vårt förslag har nu majoriteten i text (inte som mål) angett att man ansluter sig till våra förslag om att:

- En plan för att öka framkomligheten på Tyresövägen initieras och
- Som en del av förnyelsen av Tyresö centrum ska lekplatsen i området vara klar senast till våren 2012.

Det är bra att vi uppnår samsyn om detta och vi kommer därför inte yrka på dessa som separata mål.

Verksamhetsområde 6 – Miljö och trafik

Vi instämmer i målen.

Verksamhetsområde 7 – Vatten och avlopp

Vi instämmer i det föreslagna målet och föreslår därtill att

61. Tyresö kommun genomför en revidering av taxorna med syfte att öka självfinansieringsgraden vid nyanslutningar

62. Kommunen ska anta ett mål för minskning av utsläpp från enskilda avlopp.

Verksamhetsområde 8 - Renhållning

När det gäller målet här tycker vi att det uttrycker en alltför låg ambition. Att insamlingen sker på utsatt tid anser de flesta vara en självklarhet och där det på grund av yttre skäl inte går att genomföra finns det nog en acceptans för det. Vi föreslår i stället följande mål

63. Mål: Kretsloppscentralen ska (med undantag för större helger) ha öppet varje dag i veckan.

64. Mål: Återanvändningsgraden på insamlat material ska öka.

65. Mål: Åtgärder vidtas för att minimera störningen från masshanteringsanläggningen i Hanviken.

Verksamhetsområde 9 – Fritidsanläggningar

Det är bra att arbeta fram en strategi för att öka Albys attraktivitet. En insats, bland många, som bör ingå i en sådan är att förbättra kvaliteten på skidspårningen. Vi delar detta mål.

Verksamhetsområde 10 – Centralkök

Vi delar målet – men tycker det är märkligt att det fortfarande föreslås en oförändrad budgetram 2014 om verksamheten ska avvecklas.

Verksamhetsområde 11 – Bygglovsverksamhet

Vi delar målen men föreslår ett nytt mål:

66. Mål: Verksamheten ska under perioden uppnå i princip full avgiftsfinansiering i den del som kan avgiftsfinansieras.

Verksamhetsområde 12 – Arbetscentrum

Vi instämmer i målen med förslaget att mål 2 revideras till "...minst 62 procent...". Därutöver anser vi att kommunen för att jobba aktivt med hela spektret av jobbskapande åtgärder inte bara bör ha mål som syftar på aktivitet – egna kommunala åtgärder (även om de av förklarliga skäl är lättare att utvärdera). Därför anser vi att följande mål bör antas av fullmäktige:

67. Mål: Ungdomsarbetslösheten uppgår till maximalt 3 %.

68. Mål: Alla 16-17-åringar som söker erbjuds sommarjobb senast år 2014.

Verksamhetsområde 13 – Vuxenutbildning

Vi delar förslaget till mål två. När det gäller det första målet anser vi att det principiella målet bör vara 100 %. Därtill föreslår vi ytterligare ett mål:

69. Mål: Andelen av befolkningen som har minst tre-årig gymnasieutbildning ska öka.

Verksamhetsområde 14 – Gymnasiet

Vi anser att Mål 1 är defensivt. Att bara ha mål (när det gäller behörighet till högskola) för de elever som går teoretiska program och de som gått utökad studiekurs är att anamma regeringens sänkta kunskapsambitioner. Vi anser att målet bör omfatta alla elever. Det ger också incitament för verksamheten att jobba med de möjligheter som trots allt finns kvar för att nå högskolebehörighet. Mål 2-4 står vi bakom. Förslag till nytt mål (som ersättning för mål 1):

70. Mål: Av alla dem som studerar vid Tyresö Gymnasium är minst 90% behöriga till högskola och universitet efter genomgången utbildning

71. Mål: Insatser för att öka en jämställd rekrytering till program med sned sammansättning genomförs.

Verksamhetsområde 15 – Fritidsverksamhet

I skrivande stund har vi i detta inte tagit del av majoritetens förslag och avstår därför från egna förslag.

Verksamhetsområde 16 – Bibliotek och kultur

Vi anser det angeläget både att öka tillgängligheten och föreslår därför i vårt förslag ekonomiska insatser både för biblioteken och kulturskolan. Därför föreslår vi följande mål:

72. Mål: Antalet låntagare som använder sig av bibliotekets tjänster ökar.

73. Mål: Fler barn och ungdomar deltar i kulturskolans verksamhet

74. Mål: Bibliotek i Tyresö centrum är öppet alla veckans dagar (med undantag av storhelger).

Verksamhetsområde 17 – Förskola

Vi tycker ambitionen att öka andelen pedagoger med högskoleutbildning är bra. Samtidigt är målet, givet det dåliga utgångsläget, allt för lågt. Vi föreslår ett reviderat mål som höjer ambitionen. I detta budgetförslag presenterar vi också ekonomiska medel för att uppnå det. På samma sätt vill vi se ett mål för antalet barn i förskolegrupper – liknande den som Stockholms stad har. Mål två i befintligt förslag står vi bakom.

75. Mål: Tyresö kommun antar riktlinjer för rekommenderat maximalt antal barn/förskolegrupp och inleder ett arbete för att uppnå dessa rekommendationer.

76. Mål 1 under verksamhetsområde nr 17 Förskola revideras till "Andelen pedagoger med högskoleutbildning har ökat med minst 10%-enheter (jämfört med 2011)"

Verksamhetsområde 18 – Grundskolan

Det är fina mål som ställs upp under detta område. Vi yrkar bifall till dem. Men givet de dåliga förutsättningar skolan i Tyresö givits under 2000-talet är det otillräckligt att bara sätta en siffra för vad man ska uppnå. Risker är att det blir ett stort slag i luften. Därför föreslår vi flera kompletterande mål:

77. Mål: Varje elev ska i de tidiga årskurserna erbjudas individuellt stöd för att uppnå bra läs-, skriv- och räknekunskaper genom ökad lärartid

78. *Mål: Alla elever ska erbjudas kompensatoriska insatser, som exempelvis läxläsningshjälp och sommarskola, så att man inte riskerar att missa målen*
79. *Mål: Ersättningsystemet för skola och förskola ses över för att bättre möta olika förutsättningar samt för att göra förändringar vid skiftande elevunderlag mindre plötsliga.*
80. *Mål: Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har ökat med minst 10% (jämfört med 2011)”*

Verksamhetsområde 19 – Särskola

Vi bifaller förslaget till mål.

Verksamhetsområde 20 – Fritidsgårdar

Sällan blir det tydligare än här att moderaternas mål inte är att öka kvalitet eller tillgänglighet utan att till varje pris försöka omvandla så mycket verksamhet som möjligt till privat verksamhet. Vi föreslår istället att:

81. *Det föreslagna målet avslås.*
82. *Mål: Tillgång till fritidsgårdsverksamhet i Östra Tyresö ska förbättras.*
83. *Mål: Fritidsgårdsverksamheten ska erbjuda mer gruppverksamhet med målet att skapa och stödja självorganisering*

Verksamhetsområde 21 – Individ och familjeomsorg

Vi delar till fullo mål två. När det gäller de andra är de till innebörden otydliga och vi antar att en moderat tolkning av dessa kan skilja sig högst markant från de som vi vill se. Vi föreslår följande mål som komplement:

84. *Mål: Alla beslut ska analyseras utifrån målsättningen att minska klyftor och bidragsberoende.*
85. *Mål: Kommunen ska ta fram en plan för att kraftigt minska antalet fattiga barn i Tyresö.*

Verksamhetsområde 22 – Äldreomsorg

Vi delar det föreslagna målet och föreslår följande tillkommande mål:

86. *Mål: Ökningen av behovet av särskilt boende hejdas genom tillgång och avgiftssättning som stimulerar mer service, tekniska hjälpmedel och omsorg i hemmet.*
87. *Mål: Platser i särskilt boende ska tillföras som motsvarar behovet.*
88. *Mål: Effekten av eventuellt höjda avgifter/taxor för service och omsorg följs upp.*

Anslag 23 – Omsorg om funktionshindrade

Vi delar målet som är föreslaget och vill se följande tillkommande mål:

89. *Mål: Hejda ökningen av behovet av särskilt boende genom att erbjuda mer service, tekniska hjälpmedel och omsorg i hemmet.*

90. Mål: Följa upp och utvärdera effekten av eventuellt höjda avgifter/taxor för service och omsorg.

Tyresö Bostäder

Det är ett rimligt mål att uttrycka att minst 150 nyproducerade lägenheter är klara för inflyttning. Tyresö kommer att behöva fler hyresrätter än så – men det behövs också fler aktörer än bara Tyresö Bostäder. Därför föreslår vi under verksamhetsområde 4 insatser för att andra också ska bygga hyresrätter.

Därtill föreslår vi följande mål:

91. Mål: Antalet studentbostäder ska ökas

92. Mål: Något passivhus/lågenergihus ska byggas

93. Mål: Ett projekt för att etablera ett boende med utökat boendeinflytande initieras.

11. Investeringsprogram

I stora drag delar vi ambitionerna i investeringsprogrammet. På fem punkter har vi dock invändningar:

- Vi anser som tidigare det tveksamt att göra stora delar av den förtätning som nu föreslås av Strandskolan samtidigt som det finns åtskillig kapacitet tom på Brevik skola. Vi har tidigare i detta förslag (och även i samband med budget för 2011) argumenterat för att kommunen ska försöka undanröja de organisatoriska hinder som finns för ett effektivt resursutnyttjande. Inga åtgärder har vidtagits och därför tvingas nu kommunen till en ombyggnad som enligt våran bedömning är minst 15 miljoner högre än nödvändigt. Vi vill nu minska investeringsvolymen med motsvarande nivå och använda Tyresös skolor bättre.
- Vi argumenterar ovan för att förbättra valmöjligheten och tryggheten i äldreomsorgen genom att ett särskilt boende etableras så snabbt som möjligt. Därigenom minskas också kostnaderna för köpta platser. Alliansen föreslår samma bygge i privat regi – tidigast från 2014. Vi flyttar motsvarande belopp till 2013 för att byggnaden ska kunna uppföras av kommunen.
- Vi har ovan pekat på behovet av snara åtgärder för att förbättra gymnasiets attraktivitet (däribland lokalmässigt). Om det inte i den förstudie som vi argumenterar för ovan kommer fram starka skäl för en alternativ lokalisering bör investeringar göras i nuvarande gymnasium för att rusta lokalerna och bereda möjlighet för det Campus Tyresö som också rymmer vuxenutbildning och möjligheter till högre studier. För att möjliggöra denna snara start som vi tror bör ske under hösten 2012 anslår vi 40 miljoner kronor under 2012 och 100 miljoner kronor under 2013. Som en del av finansieringen av detta bör användas försäljningsintäkterna för Centralkökstomten. Investeringen i gymnasiet bör utöver de lokalupprustningar som är grunden också rymma såväl en upprustning av nuvarande databestånd som anläggande av konstgräs på Wättinge Gårdsplan.
- Under året har det uppmärksamats den låga nivå som posten för markreserv utgör. Det hindrar kommunen att vara en aktör som kan köpa fastigheter som är viktiga för kommunens strategiska planering. Eftersom dessa markinköp sedan ofta är grunden

för (större) exploateringskostnader eller för en markreserv för egen lagreglerad verksamhet så utgör en snävt tilltagen budget en risk för ökade kostnader för kommunen i ett senare skede. Beroende på vad som händer på fastighetsmarknaden så kan det ibland finnas stora behov – ibland mindre. Det som alltid krävs är dock en beredskap och en möjlighet för kommunstyrelsen att agera. Att anslå 5 miljoner (som dessutom ska delas med tre andra åtgärder) är i praktiken att säga att kommunen inte ska ha någon markreserv. Vi föreslår därför att Rubrikerna Investeringar i egna fastigheter, initierat av ägaren samt Investeringar i egna fastigheter, initierat av hyresgäster slås ihop med posten markreserv under Övrigt. Därigenom får kommunstyrelsen nödvändigt handlingsutrymme för att vid behov kunna förvärva fastigheter (genom omdispositioner och/eller genom ett i ett senare läge beslut om högre ram för kontot).

Socialdemokraternas förslag:

- 94. Ramen för förtätning av Strandskolan minskas med 15 miljoner kronor enligt ovan.***
- 95. Kostnaden för projektering och byggande av ett nytt äldreboende förs in i programmet under år 2013.***
- 96. En ny post för Campus Tyresö införs under 2012 med 40 miljoner kronor och under 2013 med 100 miljoner kronor.***
- 97. Ramarna för Investering i egna fastigheter, initierade av ägaren respektive av hyresgäster förs samman med markreserv (idag under övrigt) till ett nytt konto för Investering i fastigheter/fastighetsköp. Budgeten för denna ram uppgår till 24 300 000 kronor under 2012 och 28 500 000 under 2013.***

